

ALKALMAZKODÁS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSHOZ

Új pályázati felhívás

A Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ (REC) 2013-ban bocsátotta útjára az „Ellenálló képesség növelése az éghajlatváltozás hatásaival szemben” programot.

A program átfogó célja, hogy elősegítse az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást, elmélyítse az éghajlatváltozás hatásairól és a jövőben esetlegesen felmerülő problémákról az ismereteket, növelje a társadalom tudatosságát, és olyan mintaprojekteket mutasson be, amelyek csökkentik az éghajlatváltozás várható káros következményeit.

A program megvalósítása egy olyan rendszer alapjainak lerakására irányul, amely megbízható adatbázist nyújt a hazai adaptációs intézkedések kidolgozásához különböző – nemzeti, regionális, lokális – szinteken, hozzájárul az adaptációhoz kapcsolódó tevékenységekhez, mozgósítja az érintetteket és a helyi szintű döntéshozókat, tájékoztatja és felkészíti a szereplőket helyi adaptációs stratégiák elkészítésére és megvalósítására, erősíti az éghajlatváltozással szembeni ellenálló-képességet figyelembe véve a helyi hatásokat és a helyi közösség sebezhetőségét.

A program az alábbi három fő elemre épül:

1. komponens (C1): Nemzeti Adaptációs Térinformatikai Rendszer (NATÉR)
2. komponens (C2): Helyi adaptációs kapacitásfejlesztés
3. Komponens (C3): Mintaprojektek

Az új pályázati felhívás célkitűzése és területe a NATÉR teljes működésének az elősegítése, a Magyarországra előrevetített jövőbeli klíma adatok minőségének javítása. A pályázat hiánypótló jelleggel kerül meghirdetésre, azt a célt szolgálva, hogy megteremtse a nagyfelbontású klímamodellek alkalmazásának, majd a különböző új klímaforgatókönyvekre történő futtatásának lehetőségét Magyarországon. A korábban alkalmazott 100x100 km, majd később az 50x50 km térbeli felbontású leskálázott modellek nem szolgáltatnak kielégítő részletességű információkat a lokális és szub-regionális méretekre. Az újabban kifejlesztett regionális klíma modellek képesek 10x10 km rácsfelbontással működni és ezek az eredmények már használhatók az éghajlatváltozás jellemzésére lokális skálán. A regionális klímamodellek azonban további fejlesztésekre szorulnak. A felhívás fő célja az, hogy hozzájáruljon a jelenleg Magyarországon használt klímamodellek továbbfejlesztéséhez, minőségük javításához és újabb modellfuttatások végrehajtásához, amelyek az IPCC 5. Értékelő Jelentésében közzétett új, a globális emissziós pályákon alapuló IPCC klíma szcenáriókra végez számításokat.

A pályázati felhívás a www.rec.org honlapon érhető el, a beadási határidő 2014. június 4.

Röviden a NATÉR-ről

A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATÉR) kialakítása az EGT Támogatási Alap által finanszírozott Alkalmazkodás az Éghajlatváltozáshoz Program három fő elemének egyike. A projektet a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet (MFGI) hajtja végre. A Nemzeti Alkalmazkodási Központ (NAK), az MFGI önálló egysége felel a NATÉR megvalósításáért. A NATÉR projekt átfogó célja egy olyan multifunkciós térinformatikai rendszer kifejlesztése, amely elősegíti a klímaváltozás hatásai, illetve az ezzel szembeni sérülékenység értékelésével kapcsolatos szakpolitika alakítását, a stratégiaépítést és döntéshozást, valamint a szükséges alkalmazkodási intézkedések tervezését Magyarországon. A projekt megvalósítása 2013 szeptemberétől 2016 áprilisáig tart.

A megvalósítás első időszakában a projektet bemutatták a szakmai közönségnek, és lefektették a megvalósítás alapjait. Nyitórendezvényét 2013. október 14-én tartották, Budapesten, melyen 84-en vettek részt. Az eseményen megjelentek a projekt legfontosabb érintettjei, illetve lehetséges partnerei. A konferenciára szakmai anyag készült, mely röviden bemutatta a projektet, a sajtót pedig közleményben tájékoztatták a munka indításáról és a rendezvényről. A közlemény alapján hozzátétőlegesen 50 sajtó-, illetve honlapcikk számolt be a NATÉR fejlesztésének indításáról. Az esemény sikerrel tájékoztatta a projekt iránt érdeklődő közönséget a munka kezdetéről. 2013. október 7-én, a Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia tervezetéről szervezett társadalmi vitafórum-sorozat egyik állomásán mutatták be a NATÉR projektet. 2014. április 2-án, a siófoki „XXI. konferencia a felszín alatti vizekről” című rendezvényen újabb előadás ismertette a projektet a szakma számára.

Kialakításra került a projekt logója és a honlap arculatterve. Az önálló honlap 2014. április végétől lesz elérhető a www.nagis.hu címen. A térinformatikai rendszer kiépítéséhez komoly mennyiségű hardver és szoftver beszerzésére lesz szükség. Ennek előkészítésére részletes beszerzési terv készült, az eszközök vásárlásának folyamata előreláthatóan 2014. közepére zajlik le. A hardver- és szoftverberuházásokkal az MFGI rendszerét fejlesztik. Ezek azonban a felhasználók széles körét fogják végül kiszolgálni a nemrégiben elfogadott a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer működésének részletes szabályairól szóló 94/2014. (III. 21.) Kormányrendelet alapján. A NATÉR (adatbázis) rendszertervének készítése befejezéséhez közelít, elkészülte 2014. április végére várható. Sikeres ajánlatkérést folytatott le az MFGI 6 vízszint-megfigyelőkút online vízszintregisztráló műszerrel való felszerelésére; az eszközöket 2014. október 31-ig állítják üzembe. A legfontosabb potenciális projektpartnerekkel, adatszolgáltatókkal eredményes tájékoztató tárgyalások zajlottak, melyek értelmében elindulhat a szolgáltatásokra az ajánlatkérési folyamat.